

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 261/09-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. septembra 2009 predbežne prerokoval sťažnosť I. K. K., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v bližšie nešpecifikovanom konaní a postupom Okresného súdu Bardejov v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť I. K. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. marca 2009 doručená sťažnosť I. K. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v bližšie

nešpecifikovanom konaní a postupom Okresného súdu Bardejov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03.

Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil tým, že na okresnom súde prebieha od roku 2003 konanie vedené pod sp. zn. 3 C 229/03. Podľa tvrdení sťažovateľa je okresný súd v tomto konaní nečinným a dochádza k prietahom v súdnom konaní.

Sťažovateľ v rámci odôvodnenia svojej sťažnosti okrem iného uviedol, že okresný súd ho *„uznesením pod č. k. 3 C 229/03, zo dňa 15. III. 2004, vyzval na upresnenie záverečného petitu mojej pôvodnej žaloby, na čo som patrične a včas reagoval svojím písomným podaním, zo dňa 13. IV. 2004. Lenže nič to nebolo platné lebo súd svojím uznesením pod... -14, zo dňa 23. IV. 04, konanie vo veci zastavil. Je len samozrejmé, že v zákonnej lehote - v tomto prípade dňa 7. V. 2004 som sa odvolal, čomu odvolací prešovský súd vyhovel a mnou napadnuté rozhodnutie prvostupňového súdu svojím uznesením sp. zn. 2 Co 60/04-22 dňa 8. XI. 2004 zrušil a tým sa aj skončila celá, no bezúspešne práca bardejovského súdu za celý rok 2004.“*

Jediným úkonom súdu v roku 2005 bolo podľa sťažovateľa prijatie nešpecifikovaného procesného rozhodnutia *„na akýsi špecifický problém, ktorý tu neexistoval“*, 2. mája 2005 s následnou reakciou sťažovateľa z *„27. V. 07“*. Následne prvostupňový súd podľa názoru sťažovateľa *„celé toto konanie zmaril tak, že moje súdne konanie, ktoré sa už predtým považovalo za riadnu žalobu dňa 18. VIII. 05 svojím uznesením odmietol“*.

Na základe odvolania sťažovateľa z 28. augusta 2005 rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 2 Co 305/05 z 11. januára 2006 o zrušení rozhodnutia prvostupňového súdu a vrátení veci na ďalšie konanie. K ďalším úkonom okresného súdu v roku 2006 patrila výzva na oznámenie, či sťažovateľ súhlasí s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania z 27. júla 2006, následne predvolanie na ústne pojednávanie na 12. október 2006 s výzvou na predloženie originálov listín potrebných pre dokazovanie. Tohto pojednávania sa sťažovateľ nezúčastnil, pričom podaním z 13. septembra 2006 udelil súhlas na pojednávanie bez svojej prítomnosti. Okresný súd napriek tomu pojednávanie odročil

na 16. november 2006. Z dôvodu odchodu zákonnej sudkyne na súd vyššieho stupňa bolo pojednávanie nariadené na 16. novembra 2006 odročené na neurčito.

V roku 2007 bolo okresným súdom nariadené pojednávanie na 18. október 2007, avšak predvolanie na toto pojednávanie sťažovateľovi „*nebolo doručené po pošte včas, nemohlo sa uskutočniť v mojej prítomnosti, na čom ja ovšem nenesiem žiadnu vinu*“.

Ďalší úkon okresného súdu sa uskutočnil až v roku 2008, keď bol určený termín pojednávania na 18. december 2008. Sťažovateľ sa ho osobne zúčastnil, bol vypočutý a očakával „*vynesenie rozsudku, vo veci samej, ale nestalo sa tak, aj keď sa stať tak kludne mohlo, pretože už žiadna vážnejšia prekážka v ceste nestála*“.

Okresný súd pojednávanie odročil na 18. marec 2009, na ktoré sa sťažovateľ osobne dostavil, avšak pre neprítomnosť odporcu bolo pojednávanie opätovne odročené na 20. máj 2009.

Porušenie svojich ústavou zaručených práv vidí sťažovateľ najmä v konaní prvostupňového súdu, „*prípadne i v spojitosti s nepružným konaním odvolacieho súdu*“, ktoré vníma ako „*nepružné a neefektívne – skôr so snahou lavírovať...*“. Podľa presvedčenia sťažovateľa všeobecné súdy nedokázali právoplatne skončiť vec, ktorú sám vníma ako jednoduchú, ani za viac ako 5 rokov, pričom nevidí žiadne záruky jej skončenia v krátkom čase.

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo porušené.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„*1.) Vyslovuje, že základné a ľudské práva I. K. K. podľa ods. 2) čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky a ods. 1) čl. 6 Dohovoru o ich ochrane postupom Okresného súdu v Bardejove (prípadne i Krajského súdu v Prešove) v súdnom konaní vedenom pod č. k. 3 C 229/03 porušené boli.*

2.) Priznáva I. K. K. spravodlivé finančné zadostučinenie vo výške 3 tis. EUR (slovom tritisíc eur a žiadny cent), ktoré je mu povinný Okresný súd v Bardejove (prípadne spolu s Krajským súdom v Prešove podľa miery zavinenia a zodpovednosti určenej ústavným súdom v pomere aký uzná za spravodlivo vhodný...) zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto súdneho rozhodnutia.

3.) Ukladá Okresnému súdu v Bardejove (prípadne spolu s Krajským súdom v Prešove v podiele aký určí ústavný súd...) uhradiť vzniklé trovy tohto súdneho konania na označený účet právneho zástupcu sťažovateľa (pokiaľ bude v tomto konaní v kauze vystupovať), a to do 15-tich dní od právoplatnosti tohto ústavného nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd pri preskúmaní sťažnosti zistil, že sťažovateľ 26. marca 2009 doručil ústavnému súdu podanie, v ktorom namietal okrem iného porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03. Ústavný súd uvedenú sťažnosť posudzoval v konaní vedenom pod sp. zn. IV. ÚS 162/09 a pri predbežnom prerokovaní ju odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol (prekážka *res iudicata*), okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené. Keďže sťažovateľ v petite svojej sťažnosti uplatnil identický nárok na ochranu ústavnosti aj v tomto konaní (porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 229/03), bolo potrebné jeho sťažnosť v tejto časti odmietnuť pre neprípustnosť.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

V prípade namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je týmto prostriedkom sťažnosť podľa ustanovenia § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov, resp. po 1. apríli 2005 sťažnosť na prietahy v konaní podľa § 62 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“).

Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m. I. ÚS 21/99, IV. ÚS 153/03, I. ÚS 33/05), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov. Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky, ktoré mal k dispozícii podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vyčerpanie opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je oprávnený podľa osobitných predpisov, je teda jedným z atribútov prípustnosti sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ podanie sťažnosti na prietahy v konaní podľa § 62 ods. 1 zákona o súdoch (ani sťažnosti podľa citovanej predchádzajúcej právnej úpravy) nepreukázal, ústavný súd vyhodnotil sťažnosť ako neprípustnú aj z dôvodov podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone.

Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie,

- a) ktoré základné práva alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili,
- b) právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody,
- c) proti komu sťažnosť smeruje.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti nijakým spôsobom nešpecifikuje, ktorým konaním, rozhodnutím alebo postupom krajského súdu malo dôjsť k zásahu do jeho ústavou zaručených práv.

V petite sťažnosti pomerne neurčito navrhuje vysloviť porušenie svojich práv postupom okresného súdu, „*prípadne i Krajského súdu v Prešove*“.

Takto formulovaný petit sťažnosti nie je v žiadnom prípade vymedzený presne, určito a zrozumiteľne, teda takým spôsobom, aby mohol byť východiskom na rozhodnutie ústavného súdu v uvedenej veci. Z dikcie petitu „prípadne“ nevyplýva jednoznačnosť vôle sťažovateľa, aby bolo porušenie jeho práv vyslovené aj vo vzťahu ku krajskému súdu. Formulácia návrhu na rozhodnutie vo veci samej je teda v kontexte obsahu sťažnosti nezrozumiteľná a bez akejkoľvek opory v odôvodnení sťažnosti. V odôvodnení sťažnosti sťažovateľ uvádza dva prípady rozhodovania krajského súdu, ktoré vyústili do vydania

rozhodnutí. V prvom prípade ide o uznesenie č. k. 2 Co 60/04-22 z 8. novembra 2004, ktorým bolo zrušené rozhodnutie prvostupňového súdu o zastavení konania, a v druhom prípade o uznesenie sp. zn. 2 Co 305/05 z 11. januára 2006. Ani v jednom prípade však sťažovateľ nenamieta konkrétne nedostatky v postupe krajského súdu či v jeho rozhodnutiach.

V danom prípade preto ide o neúplný návrh, keďže neobsahuje predpísané náležitosti podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd konštatuje, že sťažnosť v tejto časti vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných ústavou a zákonom o ústavnom súde, pre ktoré bolo potrebné sťažnosť odmietnuť už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. septembra 2009